

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА,

№

43.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 31-го Мая — 1838 — Wilno. Wtorek. 31-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 24-го Мая.

Изъ Берлина получены, отъ 11 (25) Мая, следующія извѣстія:

„Берлинъ, одушевленный присутствіемъ Высокихъ Особъ, каждый день является новое зрѣлище праздниковъ, веселья и пышности.

На другой день прибытия въ Берлинъ, 8 (20) Мая, Государь Императоръ, Императрица и Его Императорское Высочество Наслѣдникъ слушали Божественную Литургію въ Греко-Россійской церкви старого замка (das alte Schloss), и въ тотъ же день былъ великолѣпный обѣдь у Его Величества Короля, въ картииной галерее.

Вечеромъ, того же числа, Ихъ Императорскіе Величества изволили быть въ театрѣ (Opernhaus). Стеченіе публики было невѣроятное, и трудно вообразить блестательнѣе той минуты, когда Русскій Царь и Царица явились въ ложѣ съ Августѣйшимъ Своимъ Родителемъ и двумя Его юными внуками, Великими Князьями Николаемъ Николаевичемъ и Михаиломъ Николаевичемъ.

Мая (g) 21, послѣ парада, уже «писанного», все находящіеся здѣсь Высокіе Посѣтители съ ихъ свитами приглашены были къ обѣденному столу къ Его Королевскому Высочеству Наслѣдному Принцу Прускому.

Мая 10 (22) по утру въ 9 часовъ, на мѣстѣ парада, за заставою Hallischet Thor были маневры всѣмъ войскамъ. Ея Императорское Величество Императрица, Ея Величество Королева Ганноверская, Ея Высочество Великая Княгиня Марія Павловна Саксен-Веймарская и другія Принцессы, съ придворными Дамами, присутствовали на маневрахъ въ экипажахъ.

По окончаніи маневра, Его Величество Король, обнаживъ шпагу провозгласилъ ура! въ честь своего Августѣйшаго Зятя, и толпы народа послѣдовали его примѣру.— Въ окончаніе кавалеріи и конной артиллериї прошли мимо Ихъ Величествъ церемоніальныемъ маршемъ рысью.

Въ тотъ же день былъ обѣдь у Его Королевскаго Высочества Принца Вильгельма Прускаго, въ номъ его дворцѣ (Unter den Linden).

Сегодня 11 (23), на томъ же мѣстѣ Tempelhof Feld, какъ и вчера маневрировали 16 т. пѣхоты, 6 т. кавалеріи съ 12-ю батареями конной артиллериі.

Маневры кончились взятиемъ деревни Tempelhof, лежащей въ полукиломѣтре отъ столицы.

За сегодняшнимъ военнымъ праздникомъ послѣдовалъ, какъ и въ первые дни, пышный обѣдь у Его Высочества Принца Августа Прускаго, въ Bellevue.

Кажется, что съ желаніемъ Августѣйшаго Хозяина, доставить Высокимъ Гостямъ Своимъ цѣлый рядъ блестящихъ праздниковъ, согласуется и природа: несмотря на холодный нынѣшній Май, небо дарить по нѣсколько часовъ на день теплой и безоблачной погоды.

Въ заключеніе, выпишемъ подробнѣ посѣтившихъ и одушевляющихъ теперь Берлинъ, и кто при-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 24-go Maja.

Otrzymano z Berlina pod dniem 11 (25) Maja wiadomości następujące:

„Berlin, ożywiony bytnością Najjaśniejszych Osób, codzien okazuje nowy widok uroczystości, wesności i spaniałości.

Nazajutrz po przybyciu do Berlina 8 (20) Maja, CESAR JEGO Mośc, CESARZOWA JEJ Mośc i JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ NASTĘPCA, słuchali Mszy Świętej w Greko-Rossyjskiej Cerkwi zamku starego (das alte Schloss), i tegoż dnia był wielki obiad u Króla Jmci, w galeryi obrazów.

Wieczorem, dnia tegoż, NAJJAŚNIEJSI CESARSTWO Ich Mośc raczyli bydzie w teatrze opery. Zgromadzenie publicznoſci było trudne do uwierzenia, i nie można swietnie wyobrazić tej chwili, kiedy Ruski MONARCHA i MONARCHINI ukazali się w loży z Najjaśniejszym Swym Ojcem i dwoma młodymi jego wnukami, WIELKIMI XIĘŻETAMI NIKOŁAJEM NIKOŁAJEWICZEM i MICHAŁEM NIKOŁAJEWICZEM.

Maja 9 (21), po paradzie juž opisanej, wszyscy znajdujący się tu dostoju Goście z ich orszakami zaproszeni byli na obiad do Jego Królewskiej Wysokości Następcy Tronu Pruskiego.

Maja 10 (22) o 9-ej z rana, na miejscu parady, za rogateką Halskiej bramy wykonano manewry wojsk wszystkich. NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA JEJ Mośc, Najjaśniejsza Królowa Hannowerska, JEJ WYSOKOŚĆ WIELKA XIĘŻNA MARIA PAWEŁINA SASKO-WEJMARSKA i inne Xięźne, z damami dworu, były obecne na manewrach w pojazdach.

Po ukończeniu manewrów, Jego Królewska Mośc, wydobywszy szpadę zawołał ura! na uczczenie Najjaśniejszego swojego Zięcia, a tłumy ludu poszły za jego przykładem.— Na zakończenie Kawaleria i artyleria kompania przeciągnęły przed NAJJAŚNIEJSZEMI Państwami ceremonialnym marszem kłusem.

Dnia tegoż był obiad u Jego Królewskiej Wysokości Xięcia Wilhelma Pruskiego, w nowym jego pałacu (Podlipami).

Dzisiaj 11 (23), na témie miedzi Tempelhofer Feld, podobnie jak wczora, manewrowało 16 t. piechoty, 6 t. kawalerii z 12-tą baterią artyleryi konnej.

Manewry ukończyły się na wsi Tempelhof, położonej o pół mili od stolicy.

Po dzisiejszej uroczystości wojskowej nastąpił, jak uprzednio, wielki obiad u Jego Wysokości Xięcia Augusta Pruskiego, w Bellevue.

Zdaje się, że z życzeniem Najjaśniejszego Gospodarza, sprawienia Wysokim Gościom Swoim nieustającego ciągu świątecznych uroczystości, łączy się samo przyrodzenie: pomimo chłodnego teraźniejszego Maja, niebo odbarza po kilka godzin na dzień ciepłą i piękną pogodę.

Na zakończenie, wymienimy osoby przybyłe i ozywiające teraz Berlin, oraz, kto był obecny, z Członka-

существоваль, съ членами Прусского Королевского Дома, на маневрахъ и праздникахъ, о которыхъ мы здесь упомянули:

Его Величество Императоръ Всероссійскій, Ея Величество Императрица, Его Императорское Высочество Великій Князь Наслѣдникъ; Ихъ Императорскія Высочества Великіе Князья Николай Николаевичъ и Михаилъ Николаевичъ; Его Величество Король Виртембергскій; Ихъ Высочества Король и Королева Ганноверскіе; Его Высочество Великій Герцогъ Саксенъ-Веймарскій; Супруга его, Великая Княгиня Саксенъ-Веймарская Марія Павловна; Его Высочество Наслѣдный Принцъ Саксенъ-Веймарскій; Его Высочество Принцъ Августъ Виртембергскій; Ихъ Высочества Герцогъ и Герцогина Ангальт-Дессаускіе; Ихъ Высочества Великій Герцогъ Мекленбургъ-Шверинскій съ супругою; Ихъ Высочества Великій Герцогъ Мекленбургъ-Стрелицкій, съ супругою; Его Высочество Герцогъ Брауншвейгскій; Ландграфъ Гессенъ-Гомбургскій Лудвікъ Вильгельмъ; Принцъ Георгъ Гессенъ-Дармштадтскій; Принцъ Фридрихъ Нидерландскій съ супругою, сестрою Императрицы Всероссійской; Наслѣдный Принцъ Оранскій; Великій Герцогъ Ольденбургскій." (С. II.)

Высочайшая Грамота.

НАШЕМУ Дѣйствительному Статскому Советнику, Президенту Виленской Медико-Хирургической Академіи, Кугковскому.

Въ награду отлично-усердной службы и трудовъ ванихъ, Начальствомъ засвидѣтельствованныхъ, Всемилостивѣйше жалуемъ вѣс кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Нашего, Св. Станислава первой степени, коего знаки при семъ препровождая, позелѣваемъ вамъ возложить на себя и посыть по установленію. Пребываю вѣамъ Императорскою Нашею милостію благоклонно.

На подлинномъ Собственнуо Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

С. Петербургъ.
2-го Апрѣля, 1838 года.

— Высочайшими Грамотами, 3-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Св. Станислава 2-й степени, исправляющей должность Директора Финляндскаго Кадетскаго Корпуса, Генераль-Майоръ Дитмаръ и исправляющей должность Вице-Директора Провіантскаго Департамента Военнаго Министерства, Полковникъ Бутурлинъ 2-й.

— Высочайшими Грамотами, отъ 2 Апрѣля, Исправляющей должность Директора Департамента Колрабельныхъ лѣсовъ, Контръ-Адмираль Баронъ Врангель и Полковникъ Корпуса Инженеровъ Путей Сообщенія Рейхель Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава второй степени.

— Высочайшими именными указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Св. Владимира, и золотыми саблею и полусаблею: въ 8-й день минувшаго Марта: въ возданіе ревностной службы, Начальствомъ засвидѣтельствованной, согласно удостоенію Комитета Министровъ, — 4-й степени: Правитель Канцелярии Николаевскаго и Севастопольскаго Военнаго Губернатора, Надворный Совѣтникъ Голубовъ, и Севастопольскій Полицмейстеръ, Коллежскій Асессоръ Соловьевъ; въ 11-й день, въ возданіе отличного мужества и храбрости, оказанныхъ въ экспедиціи противъ возмутителя Шамиля и его сообщниковъ въ Восточной и Западной Чечнѣ; — 3-й степени, Владикавказскій Комендантъ, состоящей по Арміи Полковникъ Широкий, и — 4-й степени съ бантомъ: Маіоры: Командиръ Кавказскаго Линейнаго N. 5-го баталіона Сулимовский, и Командиръ Моздокскаго Казачьимъ полкомъ, состоящей по Кавалерии Власовъ; Куринскаго Егерскаго полка Капитанъ Сороганъ; Адъютантъ Начальника 19-й Пѣхотной дивизіи, Генераль-Лейтенантъ Фези, Елецкаго Пѣхотнаго полка Штабсь-Капитанъ Квятковскій; Адъютантъ 2-й бригады сей дивизіи, Тифлісскаго Егерскаго полка Поручикъ Каракинъ; Лейбъ-Гвардіи Гренадерскаго полка Подпоручикъ Князь Уцміевъ; Кизлярскаго Линейнаго Казачьаго полка Єсауль Алатовъ, и находившійся въ экспедиціи при отрядѣ войскъ отставній Поручикъ, Старшій Андреевскій Князь Гирей-Муртазали-Аджіевъ; — золотою саблею съ надписью за храбрость, Казанскаго Драгунскаго полка Капитанъ Сусловъ; и — золотою полусаблею съ надписью за храбрость, Куринскаго Егерскаго полка Капитанъ Рыковъ 3-й; въ награду отлично-усердной службы, Начальствомъ засвидѣтельствованной, — Ордена Св. Владимира 4-й степени: Унтеръ-Шталмейстеръ, 7-го класса Иванъ Нерускій; Механикъ Московской Дворцовой Кон-

ми Pruskiego Domu Królewskiego, na manewrachъ i uroczystościachъ, o którychъ tu wspomnialiśmy:

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ WSZECH ROSSYJ, NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA JEJ MOŚĆ, JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĘŻE NASTĘPCA; ICH CESARSKIE WYSOKOŚCI WIELCY XIĘŻETA NIKOŁAJ NIKOŁAJEWICZ I MICHAIŁ NIKOŁAJEWICZ; NAJJAŚNIEJSZY KRÓL WIRTEMBERSKI; NAJJAŚNIEJSI KRÓL I KRÓLOWA HANOVERSCY; JEGO WYSOKOŚĆ WIELKI XIĘŻE SASKO-WEJMARSKI; JEGO MAŁŻONKA, WIELKA XIĘŻNA SASKO-WEJMARSKA MARYA PAWŁOWNA; JEGO WYSOKOŚĆ XIĘŻE NASTĘPCA SASKO-WEJMARSKI; JEGO WYSOKOŚĆ XIĘŻE AUGUST WIRTEMBERSKI; ICH WYSOKOŚCI XIĘŻE I XIĘŻNA ANHALT-DESSAU; ICH WYSOKOŚCI WIELKI XIĘŻE MEKLENBURG-SZWERINY Z MAŁŻONKĄ, ICH WYSOKOŚCI XIĘŻE MEKLENBURG-STRELITZ Z MAŁŻONKĄ, JEGO WYSOKOŚĆ XIĘŻE BRUNSWICKI; LANDGRAF HESSEN-HOMBURGSKI LUDWIK WILHELM; XIĘŻE JERZY HESSEN-DARMSZADZKI; XIĘŻE FRYDERYK NIDERLANDZKI Z MAŁŻONKĄ-SIOSTRĄ CESARZOWĄ WSZECH-ROSSYJ; XIĘŻE NASTĘPCA ORANII; WIELKI XIĘŻE OLDENBURSKI. (P.P.)

NAJWYŻSY DYPLOMAT.
NASZEMU Rzeczywistemu Radzcy Stanu, Prezydentowi Wileńskiej Medyko-Chirurgicznej Akademii, Kuczkowskiemu.

W nagrodę odznaczaj±c siê gorliwo¶ci± słu¿by i prac waszych, przez Zwierzchno¶ za¶wiadczenych, Najla¶kawieju mianujemy was Kawalerem Cesarskiego i Królewskiego Orderu Naszego, Sw. Stanis³awa pierwszego stopnia, którego znaki przy tem przesyłajac, rozkazujemy wam w³o¶yæ na siebie i nosic podlug ustaw. Zostajemy ku wam Cesarską Naszą la¶k± przychylni.

Na autentuku Wlañsną Jego Cesarskiej Mo¶ci ręka podpisano:

St. Petersburg.

2-go Kwietnia 1838 roku.

NIKOŁAJ.

(R.In.)

— Przez Najwy¶sze Dyplomata, 3-go Kwietnia, Najla¶kawieju mianowani Kawalerami Orderu Sw. Stanis³awa 2-go stopnia, sprawuj±cy obowiązek Dyrektora Finlandzkiego Korpusu Kadetów, Jenerał Major Dittmars, i sprawuj±cy obowiązek Vice-Dyrektora Prowiantskiego Departamentu Ministerium Wojny, Półkownik Buturlin 2-gi.

— Przez Najwy¶sze Dyplomata pod dniem 2-m Kwietnia, sprawuj±cy obowiązek Dyrektora Departamentu lasów Okrêtowych, Kontr-Admiral Baron Wrangel i Półkownik Korpusu Inżynierów Drog Komunikacyjnych Reichen, Najla¶kawieju mianowani Kawalerami Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanis³awa drugiego stopnia.

— Przez Najwy¶sze Imienne Ukazy, dane do Kapituły Rossyjskich Cesarskich i Królewskich Orderów, Najla¶kawieju mianowani Kawalerami Orderu Sw. Włodzimierza, tudzież udarowani złotemi szabłą i połszabłą: dnia 8-go zeszłego Marca: w nagrodę gorliwości słu¿by, przez Zwierzchno¶ za¶wiadczonej, zgodnie z uznaniem Komitetu Ministrów, — 4-go stopnia: Rzadzca Kancellaryi Nikołajewskiego i Sewastopolskiego Wojennego Guberuatora, Radzica Dworu Hołubow, i Sewastopolski Policmejster, Assesor Kollegialny Sotowjew; dnia 11-go, w nagrodę odznaczaj±cego siê mężtwa i waleczno¶i, okazanych w wyprawie przeciwko wichrzyciela Szamila i jego wspólników we Wschodniej i Zachodniej Czecznie, — 3-go stopnia, Komendant Wlañdykaukazki, liczący siê w Armii Półkownik Szyrokij, i — 4-go stopnia z kokardą: Majorowie: Dowódzca Kaukazkiego Iujiowego N. 5-go batalionu Sulimowski, i Dowodzacy Mozdokskim półkiem Kozackim, liczący siê w Kawalerii Wlañow; Kapitan Kuryńskiego półku strzelców Soroczan; Adjutant Naczelnika 19-ej dywizji Pieszej, Jenerał-Porucznika Fezi, Sztabs-Kapitan Jeleckiego półku pieszego Kwiatkowski; Adjutant 2-ej brygady tej dywizji, Porucznik Tyfliskiego półku Strzelców Kariakin; Podporucznik Grenadyerskiego półku Gwardyi XIĘŻE Ucmiew; Esañ Kizlarskiego Liniowego półku Kozackiego Alpatow, i znajdujący siê na wyprawie przy oddziale wojsk odstawnym Porucznik Starszy Andrzejewski XIĘŻE, XIĘŻE Girej-Murtazali-Adžew; złotą szabłą z napisem za waleczno¶ć, Kapitan Kazanickiego półku Dragonów Sustow; i — złotą połszabłą z napisem za waleczno¶ć, Kapitan Kuryńskiego półku Strzelców Rykow 3 ci, w nagrodę odznaczaj±cego siê gorliwości słu¿by, przez Zwierzchno¶ za¶wiadczonej, — Orderu Sw. Włodzimierza 4-go stopnia: Podkoniuszy, 7-ej klasy Jan Nieruski; Mechanik Moskiewskiego Kantoru Pałacowego, Radzica Dworu Bazyli Lebiediew, i Sekretarz Intendencji Kantoru Dworu, Assesor Kollegialny Andrzej Sokolow; dnia 15-go, z uwagi na od-

торы, Надворный Советникъ Василій Лебедевъ, и Секретарь Гоф-Интенданской Конторы, Коллежский Ассессоръ Андрей Соколовъ; въ 15-й день, во уваженіе отличного устройства, найденного въ Зоологическомъ Кабинетѣ Императорской Академіи Наукъ, и по свидѣтельству Министра Народного Просвещенія о полезныхъ трудахъ,—того же Ордена и степени, Директоръ онаго Кабинета, Академикъ, Коллежский Советникъ Брандтъ; въ 16-й день, въ награду заслугъ, по Статьѣ-Секретаріату Царства Польского оказанныхъ,—онаго же Ордена и степени, Надворный Советникъ Станиславъ Моравскій; въ 17-й день, въ возданіе отлично-усердной службы,—того же Ордена 3-й степени, Командиръ роты Дворцовыхъ Гренадеръ, Полковникъ Кагмаревъ; въ награду отлично-усердной службы и особыхъ трудовъ по составленію Свода Военныхъ Законовъ,—онаго же Ордена 3-й степени, Флигель-Адъютантъ Его Императорскаго Величества, Лейбъ-Гвардіи Преображенскаго полка Полковникъ Графъ Ламздорфъ, и—4-й степени, Начальникъ Отделенія Канцелярии Военнаго Министерства, Военный Советникъ фон-Девизъ.

— Высочайшимъ Приказомъ, отъ 3 Мая, Санктпетербургскій Полицмейстеръ, состоящій по Кавалеріи Полковникъ Радищевъ, назначается Предсѣдателемъ Санктпетербургской Управы Благочинія, съ оставленіемъ по Кавалеріи; увольняется отъ службы: Полковникъ Микулінъ 2-й, для опредѣленія къ статскимъ дѣламъ, съ чиномъ Дѣйствительного Статского Советника. (Р.И.)

— 21-го Февраля сего года, во время пожара въ Левчицкой городовой ратушѣ, Мазовецкой губерніи, Унтеръ-Офицеръ тамошней инвалидной команды Павелъ Партигинскій, стоявшій тамъ на часахъ при кассахъ, Обводовой и Муниципального Правленія, несмотря на видимую опасность и совѣтъ другихъ людей удалиться отъ занимаемаго поста, не оставилъ своего места до тѣхъ поръ, пока деньги и архивъ обѣихъ кассъ не были спасены. Сверхъ того, Партигинскій, сохранивъ присутствіе духа, дѣятельностію своею способствовалъ къ обезнеченію казеной собственности.—Государь Императоръ, Всемилостивѣше пожаловавъ Унтеръ-Офицеру Партигинскому, въ награду оказанной неустрашимости и строгаго исполненія долга, серебряную медаль съ надписью за усердіе, на Аннинской лентѣ, и триста рублей ассигнаціями, Высочайше повелѣть соизволилъ: обѣ означенномъ поступкѣ его объявить въ Военныхъ Вѣдомостяхъ. (О.Г.Ц.П.)

Одесса, 26-го Апрѣля.

Несколько дней уже продолжается у насъ чрезвычайно жаркая, для начала весны погода; сегодня въ полночь термометръ показывалъ въ тѣни 22 градуса тепла.

6-го Мая.

29-го минувшаго Апрѣля, послѣ нѣсколькоїхъ вѣсма жаркихъ дней, наступила у насъ холодная погода и воздухъ такъ посвѣжѣлъ, что термометръ показывалъ въ полдень только 4½ градуса тепла. Третьего дня, въ четверть первого часа по полудни, многіе изъ здѣшнихъ жителей замѣтили въ воздухѣ чрезвычайно мелкій снѣгъ. Вѣтеръ дулъ съ ЮВ., и термометръ показывалъ 12½ гр. тепла. Слышно, что въ нашихъ окрестностяхъ выпало нѣсколько снѣгу. Изъ разныхъ мѣстъ западной и южной Европы пишутъ, что и тамъ много терпятъ отъ холода. (О.В.)

Письма въ Вильну писанныя Ксендзомъ Евгениемъ Осташевскимъ, ордена Тринитаріевъ, духовникомъ Кавказскаго Корпуса Гренадерской Бригады.

II.

Гори, 11-го Апрѣля 1838 г.

Я не былъ въ состояніи по возвращеніи моемъ изъ Абхазіи, писать къ Вамъ. Уже протекла половина Сентября, когда я прибылъ въ Гори, такъ разслабленный по причинѣ лихорадки, что меня лишенія чувствъ, внесли въ мою квартиру, послѣ чего я вѣ прежде совершенно оправился, какъ въ исходѣ Января въ нынѣшнемъ году. Родъ лихорадокъ свирѣпствующихъ въ Абхазіи и вообще во всѣхъ областяхъ по восточнымъ берегамъ Чернаго моря лѣжащихъ, не можетъ сравниться съ нашими лихорадками: однажды ими заболѣвъ съ трудомъ вылечиться можно; сверхъ того они располагаютъ къ другимъ болѣзнямъ какъ-то: къ желтой горячкѣ, чахоткѣ, къ кровавому поносу, запору печени, которая упорно держится и кончается либо продолжительными страданіями, либо смертію, которая чаще всего случается.—Есть еще и такая лихорадка, что рѣдкій одержимый ею, при всѣхъ усилияхъ лѣкарей, можетъ выдержать три ея припадка.—Я благодарю Всевышнаго! хотя полгода испытывалъ зловредный онаго дѣй-

значающій сіę порядокъ, зналъ въ Zoologicznym Gabinecie Cesarskiej Akademii Nauk i na zwiadczanie Ministra Narodowego Oświecenia o pożytecznych pracach, — tegoż Orderu i stopnia, Dyrektor tego Gabinetu, Akademik, Radzicza Kollegialny Brandt; dnia 16-go, w nagrodę zasług, w Sekretaracie Stanu Królewstwa Polskiego okazanych, — tegoż Orderu i stopnia, Radzicza Dworu Stanisław Morawski; dnia 17-go, w nagrodę odznaczajacej się gorliwością służby, — tegoż Orderu 3-go stopnia, Dowódca roty Grenadierów Pałcowych, Półkownik Kaczmarew; w nagrodę odznaczającej się gorliwością służby i szczególnych prac w ułożeniu Połączenia Praw Wojskowych, — tegoż Orderu 3-go stopnia, Skrydłowy Adjutant Jego CESARSKIEJ Mości, Półkownik Preobrażeńskiego pułku Gwardyi Hrabia Lamsdorf, i 4-go stopnia, Naczelnik oddziału Kawalerii Ministerium Wojny, Radzicza Wojenny von-Dewiz.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny pod dniem 2-m Maja, S. Petersburski Policmester, liczący się w Kawalerii Półkownik Radiszczew, nazyca się Prezydentem S. Petersburskiego Urzędu Policyi, z zostaniem w Kawalerii; uwalnia się ze służby: Półkownik Mikulin 2 gi, do służby cywilnej, z rangą Rzeczywistego Radzicy Stanu. (R.In.)

— Dnia 21 Lutego (5 Marca) r. b., podczas wydarzenia w mieście Łęczycy, w Gubernii Mazowieckiej, w ratuszu miejskim pożar, podoficer tarcznej komendy inwalidów, Paweł Partaczyński, stojący na wartce przy kassie Obwodowej i Urzędu municipalnego, nie zważając na widocznego niebezpieczenstwo i radę obecnych tam osób, aby się oddalił ze swego stanowiska, nie opuścił go dopóty, dopóki pieniądze i aktta tych dwóch kass wyniesione niezostały. Nadto, tenże Partaczyński, nie tracąc przytomności umysłu, wielce przyczynił się do zabezpieczenia własności skarbowej. Najstarszy Pan, wynagradzając takową nieustraszonosć i ścisłe wykonanie obowiązku, Najłaskawiej udzielił racy podoficerowi Partaczyńskiemu medal srebrny, z napisem za gorliwość, do noszenia na wstędze orderu S. Anny, poleciawszy przytem wypłacić mu trzysta rubli asyguracyjnych i takowy postopek jego ogłosić przez Gazetę Wojenną. (G.R.K.P.)

Odessa, 26-go Kwietnia.

Od kilku južnich panują u nas ciągle, jak na początek wiosny, nadzwyczajne upały; dzisia o południu termometr skazywał w cieniu 22 stopnie ciepła.

Dnia 6-go Maja.

Dnia 29-go Kwietnia, po kilku dniach nader gorących, nastąpiło u nas zimno, i powietrze tak się ożegiło, że termometr o południu skazywał tylko 4½ stopni ciepła. Zawczora o kwadransie na pierwszą z południa, wielu z tutejszych mieszkańców dostrzegło w powietrzu nadzwyczajnie drobny śnieg. Wiatr wiał Południowo-Wschodni, a termometr skazywał 12½ stopni ciepła. Słychać, że w okolicach naszych wypadło nieco śniegu. Z różnych miejsc Europy Zachodniej i Południowej donoszą, że i tam zimno dokucza.

LISTY PISANE DO WILNA PRZEZ X. EUGENIUSZA OSTASZEWSKIEGO ZAKONU TRYNIATERSKIEGO, KAPELLANA KAUKAZKIEJ GRENADERSKIEJ BRYGADY.

II.

Dnia 11 Kwietnia 1838 r. z miasta Gorj.

Nie mogłem zaraz po powrocie z Abchazy, pisać do W. JX. Dobr. Już była połowa Września, kiedy przybyłem do Gorj, do tylak chory na febrę, że bez pamięci wniesiono mnie do własnego mieszkania; i nie przedzej przeszłem do zupełnego zdrowia, jak przy końcu Stycznia roku bieżącego. — Gatunek febr panujący w Abchazy, i w ogólności we wszystkich prowincjach, na wschodnim brzegu morza Czarnego położonych, nie może iść w porównanie z naszymi febrami; — raz nabitye, bardzo są uporczywe, i trudne do wyleczenia; usposabiające nadto do innych chorob, jako to: żółciowej gorączki, suchot, dyaryi, obstrukcji wątrobowej; a które się kończą: albo długim cierpieniem, alboli też śmiercią; i ta ostatnia, najczęściej się przytrafia. — Znajduje się jeszcze i taki gatunek febr, że mało kto, przy największych staraniach lekarzy, trzy paroksyzmy wytrzymuje. — Ja, dzięki Bogu! chociaż półroku, nieprzyjemnych onej skutków doznawałem, jestem dziś zupełnie zdrow, i żadnych nie nabylem defektów. — Zaraz po wyzdrowieniu, umyśliłem pi-

ствія, и отеперь совершенно здоровъ и неподвергнулся никакимъ недугамъ.— Сей часъ послѣ выздоровленія, я намѣренъ былъ писать къ Вашему Преподобію... но обряды исповѣди и причащенія на Страстной Недѣлѣ, оконченные мною только предъ наступленіемъ Св. Пасхи, съ двумя полками моей бригады, воспрепятствовали мнѣ въ этомъ.— Теперь же имѣя болѣе свободнаго времени, на досугѣ я исполняю обѣщаніе сдѣланное мною въ моемъ послѣднемъ письмѣ.— Первая область чрезъ которую я проѣзжалъ, называется *Имеретію*, она граничитъ къ востоку съ Грузіею, послѣ слѣдуетъ *Мингрелія*, а дальше *Абхазія*, крайняя точка моего путешествія. Описаніе первыхъ двухъ областей помѣщено въ Военномъ Медицинскомъ Журналь съ 1837 г. и у каждого лѣкаря въ военной службѣ состоящаго, найти его можно. Подробное же описаніе всѣхъ прочихъ народовъ обитающихъ на Кавказѣ, можно найти въ сочиненіи изданномъ на французскомъ языкѣ Г. Гамба. Мои же наблюденія сдѣленныя такъ сказать мелькомъ на пути, суть слѣдующіе: Имеретія и Мингрелія большою частію покрыты лѣсами, не только лѣсомъ годнымъ для постройки и отапливанія, но и деревьями способными производить разные роды плодовъ. Въ этихъ лѣсахъ кромѣ обыкновенныхъ деревъ, растутъ буковое дерево, называемое Русскими пальмою; *Неной* дерево желтаго цвѣта, довольно твердо, годное для мебели, греческіе орѣхи и пр. Изъ плодоносныхъ яблони, груши, сливы, вишни, черешни *), персики, абрикосы, смоквы, виноградъ по деревамъ выющійся и многіе другіе, растутъ въ такомъ изобилии что жители не въ состояніи убирать плоды онъихъ.— Печва чрезвычайно плодородна, состоить изъ чернозема смѣшанного съ глиною. Обработаніе ея не много стоитъ труда жителямъ; кусокъ дерева на подобіе литовской сохи обдѣланного, безъ желѣза, пара тощихъ воловъ и двѣнадцатилѣтній мальчикъ, достаточны для вспаханія ея. Но такъ какъ при такомъ паханіи, только верхнія части почвы бывають нѣсколько перерыты, то неудивительно что и послѣ его вѣздѣ остаются на пашнѣ плевелы и былье. Не смотря однакожъ на то, возвращающіе осеню, я видѣлъ въ тѣхъ же мѣстахъ самую богатую жатву.— Простой народъ лѣнивъ до невѣроятности; ежели напр. нуждается кто въ соли, то отправляется въ лѣсъ лѣтомъ когда уже находятся плоды, избираетъ дерево потонше другихъ, потому что толстое причинило бы ему лишній трудъ, срубаетъ его и беретъ столько плодовъ, сколько полагаетъ для себя нужнымъ, прочие же вмѣстѣ съ деревомъ оставляетъ безъ употребленія. Ходятъ почти нагіе. Я видѣлъ собственными глазами не только дѣтей и взрослыхъ, но и людей преклонныхъ лѣтъ, неимѣвшихъ другой одежды, кромѣ изорванной безъ рукавовъ рубашки, едва покрывавшей срамныя части тѣла. Сверхъ того я узналъ отъ лицъ заслуживающихъ довѣріе, что и по домамъ сидятъ неодѣтые безъ малѣшаго стыда и сознанія въ крайней нищетѣ.— Пища ихъ однообразна и проста. *Гоми* (родъ нашего проса съ тѣмъ различіемъ, что оно не такъ пріятно на вкусъ и состоить изъ мелкаго зерна) они варятъ какъ густую кашицу и она замѣняетъ у нихъ обыкновенный хлѣбъ; говядина сваренная въ чистой водѣ и вино, составляютъ всю ихъ пищу, которую довольствуются даже ихъ дворяне и Князья.— Зимою разводятъ огонь въ серединѣ жилища и грѣются расположившись вокругъ его съ сложенными на крестъ руками. Но избѣгая труда чтобы не рубать дровъ, втаскиваютъ большое бревно въ хижину, зажигаютъ одинъ конецъ онаго, оставляя другой за дверами и по мѣрѣ того какъ оно сгораетъ, всѣ общими силами придвигаютъ его къ очагу.

Абхазія дикая страна, покрыта непроходимымъ лѣсомъ до береговъ Чернаго моря; плодоносныя деревья видѣть только можно въ тѣхъ мѣстахъ, где находятся деревни или гдѣ они были когда либо. Никакого не сѣять хлѣба кромѣ кукурузы употребляемой жителями въ пищу; стволъ ея даютъ лошадямъ (потому что нѣть сѣна), зерно же заступаетъ мѣсто овса или ячменя. Овецъ имѣютъ большія стада, коровъ содержать не много и это почти составляетъ все ихъ достояніе.— *Абхазинцы* полудикий народъ, занимаются разбоями; каждый изъ нихъ вооруженъ саблею (шашкою), кинжаломъ и винтовкою. Нападаютъ на проѣзжающихъ, или одни на другихъ; защищающихся или изувѣчиваютъ или убиваютъ, другихъ грабятъ совершенно и какъ пленниковъ прода-

* Собственныя Черешни оплатаются оѣтъ тѣхъ копорыя въ Литвѣ называемы Тржеснами. Первыхъ дерево расшеплять высоко и вѣшиватъ, осипано ягодами сладкими бѣлыми, красными или черными. Оно водится также полѣсамъ въ Подоліи. Древесная кора, сѣрая, съ бѣлыми какъ въ березѣ подосками.

sać do W. JX.... Dobr. ale Spowiedź S. Wielkonocna, którą dopiero przed samemi świętami ukonczyłem z dwoma półkami mojej Brygady, była mi na przeszkołdzie.— Teraz zaś, będąc nieco swobodniejszym, spełniłam przyzeczenie, uczynione w ostatnim liście moim.— Pierwsza prowincja, przez którą przejeżdżałem, nazywa się *Imeretyq*; graniczy ona z *Gruzyą* z Zachodniej strony; po niej następuje *Mingrelia*, a po tej: *Abchazya*, cel mojej podróży. Pierwszych dwóch prowincji znajduje się opisanie w Wojennym Medycznym Żurnale na rok 1837 i u každego lekarza, w wojennej służbie zostającego, dostępne można. Wszystkich zaś innych narodów, na Kaukazie mieszkających, w dziele francuskiem P. Gambe wydaném, znaleźć można obszerne opisanie.— Moje postrzeżenia, jakie tylko przejazdem uczynić mogłem, są następujące: *Imerrytya* i *Mingrelia*, po większej części, są lasami zarośniętymi, nie tylko drzewem zdatnym do budowli i opału, ale też i do wydania rozmaitego gatunku owoców. W tych lasach, prócz drzew pospolitych, rośnie bukspan, nazwany przez Rosyan *pulmą*; *Niegnoj*, drzewo koloru żółtego, dość twarde, używa się na meble; orzech włoski i t. d. Z owocowych: jabłonie, gruszy, śliwy, wiśnie, czeresznie *), brzoskwinie, morele, figi dziko rosnące, winogrona po drzewach czepiące się, i wiele innych takie mnóstwo, że mieszkańce nie są w stanie zebrania onych.— Gatunek gruntu, jest czarny z gliną przemieszany, nadzwyczaj urodzajny. Uprawa, mieszkającym bardziej mało kosztuje pracy; kawał drzewa w kształcie sochy litewskiej, wystruganego, bez żelaza; para nędznych woli, i chłopiec dwunasto-letni, są wystarczające. Ziemia takiem oraniem, będąc dość twardej, ledwie po wierzchu bywa wzruszona; tak dalece, że chwast wszedzie po roli niewykopany zostaje. Pomimo to jednak, powracając jesienną porą, w tych samej miejscach widziałem najpiękniejszy urodzaj.— Narod prosty, do nieuwierzenia jest leniwy; potrzebuje który, soli naprzyląk: idzie do lasu, szuka drzewa owocowego w letniej porze, kiedy już są owoce siada pod drzewem najcieńszem, bo grubsze mogą go zmęczyć w pracy; ściną i nabiera owocu, ile miarkuje bydło dla siebie potrzebnem; a resztę pozostawia razem z drzewem, bez użytku.— Chodzą prawie nadzad. Widziałem własnymi oczyma, nie tylko dzieci i dorosłych, ale nawet podeszłych wiekiem: prócz podartej bez rękawów koszuli, ledwie wstydlive części ciała pokrywającej, innego odzienia na sobie nie mających. Dowiedziałem się nadto, od osób wiary godnych: że w domach siedzą nago, bez najmniejszego wstydu i czucia nędzy.— Pokarm ich jest prosty: *Gomi* (rodzaj naszego prosa, tylko nieco drobniejsze ziarno, i smak nie tak dobry) gotują na podobieństwo gęstej kaszy, i ta zastępuje miejsce zwyczajnego naszego chleba; mięso, w czystej wodzie odgotowane, i wino, stanowią całe ich pożywienie; a nawet ich szlachta i książęta, podobnejże żywności używają.— Zimową porą, rozkładającą po środku izby ogień, i w okrąg onego usiadłszy, złożonemi rękami zęby grzeją. Chcąc zaś uwolnić się od trudu, jakowy rąbanie drew sprawić może, wciagają kłodę wielką do chaty, jeden jej koniec zapalają, a drugi za drzwiami pozostaje; i stopniowo, jak się upala, wszyscy wspólnemi siłami, podsuwają do ognia.

Abchazya, kraj dziki, cały lasem gęstym pokryty, aż do samych brzegów morza Czarnego; drzewa owocowe widzieć tylko można w tych miejscach, gdzie są wsi, lub gdzie one były dawniej. Zadnego nie zasiewają zboża, prócz kukurudzy, której używają na pokarm; lodygi z kukurudzy dają koniom (ponieważ siano nie rodzi), a ziarno, w miejscu owsa lub jęczmienia. Owiec liczne stada trzymają, a król bardzo mało, i to prawie stanowi cały ich inventarz.— *Abchazini*, naród w pół dziki i rozbójniczy; każdy z nich uzbrojony pałaszem (szaszka), kindzalem, i strzelbą. Napadają na przejeżdżających, jako też jedni na drugich; broniących się albo kaleczą, albo zabijają; innych rabują do ostatka, i w plen zaprzedsiąją drugim goralom. U siebie lekają się ich trzymać, bo zostając pod panowaniem

*) Czeresznie, nie są to samo, co w Litwie Trześnie. Tamtych drzewo bardzo wysoko i gałęzisto wyrasta, obsypane jagodami słodkimi, białymi, albo czerwonimi i czarnymi. Znajduje się też w lasach na Podolu. Korę drzewa, szara z białymi, jak u brzozy, pasami.

ютъ другимъ горцамъ. Опасаются ихъ держать у себя потому, что состоя подъ владычествомъ Россіи, бываютъ подвергнуты отвѣтственности. — По религії они отчасти исповѣдуютъ Христіанскую, отчасти же Магометанскую, или лучше сказать вовсе ея неимѣютъ, но придерживаются только нѣкоторыхъ сувѣрныхъ обыкновеній. Я видѣлъ по нѣкоторымъ мѣстамъ Христіанскія церкви, нѣкоторыя отчасти, другія же совершенно разрушенныя, что доказываетъ, что нѣкогда господствовала тамъ Христіанская вѣра. — Жилища какъ у Абхазинцевъ, такъ въ Имеретии и въ Мингреліи, имѣютъ Европейскія крыши; но вообще дома зажиточныхъ похожи на наши сараи строенные изъ досокъ, дома же бѣдныхъ похожи на наши круглые хлѣвы изъ хвѣроста. — Рѣки въ этой странѣ текутъ быстро; обыкновенная ихъ глубина не велика, но однѣ отъ проливныхъ дождей, другія лѣтомъ когда снѣги начинаютъ таять по горамъ, вдругъ увеличиваются, становятся глубокими, отъ чего затрудняется чрезъ оныя переправа. Я самъ два раза на этихъ рѣкахъ, чуть не лишился жизни. Две рѣки особенно лѣтомъ, Кадора и Бзыба, считаются самыми опасными. Осенью и зимою когда вода въ этихъ рѣкахъ доходитъ только до колѣнь лошади, быстрымъ течениемъ самую крѣпкую однакожь сносить на нѣсколько сажень. Нѣть на этихъ рѣкахъ построенныхъ мостовъ; во первыхъ потому, что эта область съ недавнаго времени состоѣть подъ владычествомъ Россіи, во вторыхъ потому, что они текутъ нѣсколько руслами и во время наводненія катить камни и бревна противъ которыхъ не устоять бы никакой мостъ. — Воздухъ здѣсь убѣгственный, особенно же въ Іюль и въ Августъ. Къ выше показаннымъ болѣзнямъ, прибавить надо цынгу, которая лишаетъ жизни совершенно здороваго въ нѣсколько дней. Правда что гибельныя слѣдствія этой болѣзни, подвержены только людямъ принужденнымъ исполнять тяжкія работы, при другихъ неудобствахъ жизни. Можно однако надѣяться, что страна эта состоя подъ владычествомъ Россіи, пріѣдетъ въ лучшее состояніе, что и воздухъ очистится отъ вредныхъ испареній, нѣ слѣдствіе умноженія населенности, лучшаго обработанія полей и осушенія многихъ топкихъ болотъ. — Вотъ краткія и конечно несовершенныя наблюденія, собранныя мною на пути; вѣрнѣшія и болѣе точныя тотъ только можетъ сдѣлать, кто пожелаетъ для той именно цѣли обозрѣть эти страны. Цѣль же моего путешествія совершенно была другой.

ИНОСТРАННЫЙ ИЗВѢСТИЯ.

ПРУССІЯ.

Берлинъ, 18-го Мая.

Сегодня положено основаніе госпиталю, назначенному пристанищемъ для честныхъ, престарѣлыхъ и нуждающихся въ помощи мѣщанъ здѣшняго города. Госпиталь сей названъ именемъ Его Величества Императора Всероссійскаго. Члены магистрата и городового собранія купили для сего обширное мѣсто, по большой Франкфуртской улицѣ. Епископъ Берлинскій, Президентъ Полиціи, многіе члены Дирекціи Общественнаго Призрѣнія и прочихъ городовыхъ обществъ, равно какъ множество чиновниковъ, гражданъ и другихъ жителей столицы, собрались здѣсь и были принаты городовою строительною депутациею, которая распоряжала симъ празднествомъ. Все пространство предполагаемаго зданія украшено было цветами. Зданіе будегъ имѣть 152 $\frac{1}{2}$ фута длины и три этажа вышины, съ двумя отдельными корпусами на улицу и въ садъ. По обѣимъ сторонамъ будеть оставлено значительное пустое пространство, а позади дома разведенъ будеть обширный садъ, где также останется довольно порожнаго мѣста, для увеличенія зданія, если бы встрѣтилась въ томъ надобность и доходы госпитала позволили. По прибытіи всѣхъ приглашенныхъ особъ, Оберъ-Бюргермайстеръ Краусникъ открылъ торжество рѣчью, въ коей изложилъ поводъ къ основанію сего госпитала, и воздалъ должную хвалу знаменитымъ виновникамъ сего благотворительнаго заведенія. Потомъ прочитаны были письма отъ принимавшихъ участіе въ основаніи госпитала, равно какъ бумаги, заключающія въ себѣ свѣдѣнія историческія и касающіяся до настоящаго положенія благотворныхъ заведеній столицы. Въ основаніе положенъ былъ пергаментный листъ, на коемъ изображено: „Въ достославное и благополучное царствование Фридриха Вильгельма III, Короля Пруссійского, Императора Всероссійскаго НИКОЛАІ I, 6 (18) Декабря 1837 года, благоволилъ принять поднесенное Его Величеству право гражданства города Берлина, и обратилъ Всемилостивѣшее вниманіе на положеніе бѣдныхъ жителей сей столицы. По сему случаю Магистратъ и городскія начальства положили выстроить, для честныхъ, престарѣлыхъ и тре-

Rossyi, pociągani bywają do odpowiedzialności. — Religii, w części chrześcijańskiej, a w części machometanńskiej; a lepiej wyrażę, kiedy powiem: że nie mają żadnej, ale tylko trzymają się niektórych zwyczajów zabobonnych. Widziałem tu i ówdzie świątynie chrześcijańskie, niektóre całkowicie zrujnowane, a niektóre w części; co pokazuje: że kiedyś tam była religia chrześcijańska. — Mieszkania tak u Abchazinów, jako też w Imeretii i Mingrelii, mają dachy Europejskie; ale te, u bogatszych, do naszych stodoł z desek budowanych, a zaś u uboższych, do naszych chlewów z chróstu owalnie splecionych, są podobne. — Rzeki tego kraju, bardzo są bystre; głębokość ich zwyczajna, nie jest wielka; ale, jedne po deszczach, inne letnią porą, gdy śniegi na górnach topnieć zaczynają, stają się prawie nie zgruntowane, i do przebycia bardzo trudne. Sam, razy dwa, na tych rzekach, o mały włos życia nie utracilem. Dwie są rzeki najniebezpieczniejsze, mianowicie letnią porą: Kadora i Bzyba. Jesienią i zimową porą, kiedy woda w tych rzekach nie głębsza, jak po kolana koniowi, najmocniejszy jednak, z pędem wody, unoszony woda na kilka sążni. Niema na nich zbudowanych mostów; raz, że ta prowincja dopiero lat kilka tylko zostało pod panowaniem Rossyi; powtóre: że kilku korytami płynie; a w czasie przybycia wody, niesie kamienie i kłydry drzew, gdzie żaden most dugo nie ustoi. — Powietrze zabójcze, mianowicie w miesiącach Lipcu i Sierpniu. Prócz chorob, na poczatku wspomnionych, dodać należy szkorbut; który w przeciągu kilku dni, zdrowego człowieka o śmierć przyprawia. Prawda, że najczęściej ci doświadczają fatalnych tej choroby skutków, którzy są wystawieni na ciężką pracę, połączoną z niewygodami życia. Spodziewać się jednak można: iż jeżeli dłużej zostawać będzie kraj ten pod panowaniem Rossyi; przez zaludnienie i uprawę roli oraz wysuszenie wielu bagnisk, z czasem powietrze stanie się zdrowszem. — Te są krótkie, i mniej dokładne postrzeżenia, jakie przejazdem uczynić mogę; dokładniejsze, ten tylko czynić może, kto w tym jedynie celu, zwiedzić te strony zechce. Mój zaś cel podróży, zupełnie był inny.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

PRUSSIA.

Berlin, 18-go Maja.

Dzisia założono fundamenta szpitalu, przeznaczonego na przytułek dla cnotliwych, starych i potrzebujących pomocy mieszkańców tutejszego miasta. Szpital ten został nazwany imieniem NAJASNEJSZEGO CESARZA Wszech Rossyi. Członkowie Magistratu i zgromadzenia miejskiego kupili na to obszerny plac, na wielkiej ulicy Frankfurtskiej. Biskup Berliniński, Prezydent Policyi, wielu Członków Dyrekcyi Powszechnego Opatrzenia i innych towarzystw miejskich, tudzież mnóstwo urzędników, obywateli i innych mieszkańców stolicy, zebrali się tu i byli przyjęci przez miejscową deputację budowniczą, która rozprządała tym obchodem. Cała przestrzeń, jaką ma zajmować budowa usypana była kwiatami. Szpital będzie miał 152 $\frac{1}{2}$ stopa długości, a trzy piętra wysokości, z dwoma oddzielnymi korpusami na ulicę i do ogrodu. Po obu stronach będzie została znacząca przestrzeń proźna, a z tyłu domu założony będzie obszerny ogród, gdzie także zostanie się dość proźnego miejsca, dla powiększenia budowy, gdyby się okazała tego potrzeba i dochody szpitalu pozwoliły. Po przybyciu wszystkich zaproszonych osób, Naczelnego Burmistrza Krausnika rozpoczęły uroczystość mową, w której wyłożyły powody założenia tego szpitalu i oddał należną pochwałę znakomitym dobrodziejom tego zakładu dobrotczennego. Potem przeczytane były listy tych, którzy przyjęli uczestnictwo w założeniu szpitalu, jako też papiery, zawierające w sobie wiadomości historyczne i dotyczące obecnego stanu dobrotczynnych zakładów stolicy. W fundamencie położona została karta pergaminowa z napisem: „Za sławnego i szczerliwego panowania Fryderyka Wilhelma III-go, Króla Pruskiego, CESARZA Wszech-Rossyi NIKOŁAJI I, 6 Grudnia 1837 roku, raczył przyjąć podany JEGO CESARSKEJ Mości patent obywatelstwa miasta Berlina, i zwrócił najtaskawszą uwagę na stan ubogich mieszkańców tej stolicy. Ze tej okoliczności Magistrat i władze miejskie postanowiły wybudować, dla cnotliwych, starych i potrzebujących pomocy obywateli, Nikołaja obywatelski szpital. Fundamenta uroczystie założone 18-go Maja, MDCCXXXVIII. Niech szpital ten, za błogosławieństwem Boskiem, pod opieką Monarchów i

бующихъ помоши гражданъ, Николаевскій гражданскій госпиталь. Основаніе его положено торжественно 18-го Мая, MDCCCLXXXVIII. Да будетъ госпиталь сей, при благословеніи Божіемъ, подъ покровительствомъ Монарховъ и при попечительности гражданъ, приносить страждущимъ спасеніе и отраду, и да перейдетъ въ вѣка позднѣйшіе." Сверхъ того положены были въ основаніе экземпляръ Городового Положенія 1808 года, копіи съ рескрипта Его Величества Императора Всероссійскаго къ почетнымъ гражданамъ столицы, Положеніе 23-го Января 1858 года, обѣ основаніи Николаевскаго гражданскаго госпитала, нѣсколько древнихъ и новыхъ монетъ, и т. п., всего 22 предмета. По совершенніи обряда закладки обычнымъ порядкомъ, Епископъ Неандеръ, взошелъ на возвышеніе подъ основанія, и произнесъ краснорѣчивое слово, возбудившее въ сердцахъ всѣхъ присутствующихъ чувство искренней благодарности къ учредителямъ сего новаго благотворнаго заведенія. (С. II.)

23-го Мая.

Вчера, Ея Императорское Величество Государына Императрица Всероссійская изволила находиться на маневрахъ, бывшихъ за Гальскими воротами, въ присутствіи Короля, иностранныхъ Монарховъ и Принцевъ, здѣсь пребывающихъ. Въ полдень былъ большой обѣдь у Принца Вильгельма (сына царствующаго Короля). Вечеромъ Его Королевское Величество, вмѣстѣ съ Высокими Гостями, въ числѣ коихъ находились и прѣѣхавшіе сегодня Герцогъ и Герцогиня Ольденбургскіе, изволилъ быть въ театрѣ, на представлѣніи оперы: *Погтальонъ изъ Лондюма*. Послѣ театра, у Принца Албрехта былъ ужинъ en famille.

25-го Мая.

Высокіе посѣтители присутствовали 23-го ч. с. м. на продолжающихся маневрахъ и послѣ того изволили кушать у Герцога Августа въ Бельвю. 24-го Король давалъ великолѣпный обѣдь въ Шарлоттенбургѣ, на коемъ находились всѣ Высокіе Гости, а въ томъ числѣ и Король Вюртембергскій. Вчера прибылъ сюда изъ Гаги Принцъ Оранскій. (О.Г.Ц.П.)

*А в с т р і я.**Вѣна, 25-го Мая.*

Ея Велич. Эрцгерцогиню Марію Луизу Герцогиню Пармскую, сегодня ожидаются въ увеселительномъ Шеабрунскомъ замкѣ, гдѣ Эрцгерцогиня пребудетъ до путешествія Императорскаго двора въ Мюланъ.

— Е. Вел. Король Саксонскій 18 ч. с. м. подъ именемъ Графа Гогенштейна прибылъ въ Трѣастъ, откуда предполагалъ отправиться въ Истрію и Далматію, на пароходѣ Австрійскихъ Лойдовъ Графъ Митровскій.

— Императоръ пожаловалъ въ Тайные Советники, назначенаго Чрезвычайнымъ Посланникомъ въ Лондонъ Князя Адольфа Шварценберга.

— Въ Мальтѣ первый разъ появилась недавно свободная отъ цензуры новая газета на Италіанскомъ языке подъ заглавиемъ: *Il Spettatore Imparziale*.

Трѣастъ, 12-го Мая.

Вчера утромъ, Г. Рудгарть бывшій Министромъ въ Греції, скончался здѣсь послѣ тѣжкой и продолжительной болѣзни. Онъ скончался въ полномъ разсудкѣ, и особенно жалѣль о томъ, что не увидеть уже своей отчизны. (A.P.S.Z.)

*Франция.**Парижъ, 21-го Мая.*

Получены удовлетворительные извѣстія на счетъ Адмирала Галла. Здоровье его совершенно восстановилось и уже ничего не слышно объ исключеніяхъ его изъ дѣйствительной службы. Находящаяся подъ командаю его эскадра, стала на якорь при Авиньонѣ.

— Состояніе Генерала-Поручика Гакса вчера вечеромъ было очень опасно; въ продолженіе дня, онъ выдержалъ болѣзньную операцию. Маршаль Жераръ, Генераль Гурго и Г. Бодъ, поперемѣнно находятся у кровати больного. Герцогъ Орлеанскій и Военный Министръ, нѣсколько разъ освѣдомлялись о здоровье Генерала.

— *Constitutionnel* опровергаетъ извѣстіе, что Г. Дюпенъ намѣренъ присутствовать при коронаціи въ Лондонѣ.

— Въ церкви Вознесенія дѣлаются приготовленія для панихиды, которая будетъ совершена во вторникъ за упокой Князя Таллейрана.

— Полагаютъ, что Генераль Себастіані по случаю смерти Князя Таллейрана, долженъ будетъ остаться въ Парижѣ и потому не будетъ участвовать при коронаціонныхъ торжествахъ въ Лондонѣ.

при pieczołowitości obywateli, przynosi cierpiącym ratunek i pociechę, i niech przejdzie do wieków najpoźniejszych." Nadtto zostały położone pod fundamenta exemplarz Ustawy Miejskiej 1808 roku, kopia reskryptu NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA Wszech-Rossyi do zacnych obywateli stolic, Ustawa 23-go Stycznia 1838 roku, o założeniu Szpitalu miejskiego Nikołaja, kilka monet dawnych i nowych, i t. p. w ogole 22 rzeczy. Po ukończeniu obrzędu założenia porządkiem zwyczajnym, Biskup Neander, wstąpił na wyniosłość przy fundamencie, i miał piękną przemowę, która w sercach wszystkich obecnych wzbudziła uczucie szczerej wdzięczności ku założycielom tego nowego zakładu dobroszynnego. (P. P.)

Dnia 23.

Dnia wczorajszego, NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA Rosyjska znajdowała się także na manewrach wojskowych, które się odbywały przed bramą Halską, wobec Króla Jmci oraz Najjaśniejszych Monarchów i Księży zagranicznych, tu zebranych. W potudnie był wielki obiad u Księcia Wilhelma (syna Króla Jmci). Wieczorem znajdował się Król wraz z Najjaśniejszymi Gośćmi, (do których należeli i Wielcy Księztwo Oldenburscy, dzisia tu przybyli) w teatrze, na świetnym wystawieniu opery: *Poezylion z Lonjumeau*. Po teatrze była wieczerza en famille u Księcia Albrechta.

Dnia 25-go.

— W dniu 25, przy najpiękniejszej pogodzie odwyały się dalsze ćwiczenia wojenne, na których znajdowali się NN. Goście, a następnie obiadowali u Księcia Augusta w Bellevue. Dnia 24 był wielki obiad u Króla w Charlottenburgu, na którym znajdowali się wszyscy dostojni Goście łączni z Królem Wirtemberskim. Wczora, przybył z Hagi Księże Oranii. (G.R.K.P.)

*Австрия.**Wiedeń, 25-go Maja.*

Jej Kr. Mość Arcy Księzna Marya Ludwika, Księzna Parmy, dzisia do zamku letniego Schöabrun jest oczekiwana, gdzie ma zabawić do wyjazdu dworu Cesarskiego do Medyolanu.

— J. Kr. Mość Król Sacki d. 18 t. m. pod imieniem Hrabiego Hohenstein przybył do Tryestu, skąd zamysła przedsięwziąć podróz do Istrii i Dalmacji na statku parowym Austriackim *Hrabia Mitrowsky*.

— Cesar Jmć podniósł do godności Cesarskiego Rzeczywistego Radzcy Tajnego, przeznaczonego Posłem nadzwyczajnym do Londynu Hrabiego Adolfa Schwarzenberga.

— W Malcie ukazała się poraz pierwszy, nowo tam ustanowiona, wolna od cenzury, gazeta w języku włoskim pod tytułem: *Il Spettatore Imparziale*.

Tryest, 12-go Maja.

Wczora z rana, P. Rudhart był Minister w Grecji, umarł po ciękkiej i długiej chorobie. Do ostatniej chwili zachował zupełną przytomność, i nade wszystko tego żałował, że nie ujrzy już swej ojczyzny.

(A.P.S.Z.)

*Francja.**Пaryż, dnia 21 Maja.*

Otrzymano zaspakajające wiadomości o Admirale Gallois. Ztracie jego zupełnie się poprawiło i nie słyszać więcej o uwolnieniu go ze służby czynnej. Znajduje się pod dowództwem jego eskadra, stanęła pod Atenami na kotwicy.

— Stan Jenerała Haxo wczoraj wieczorem był bardzo niebezpieczny; w przeciągu dnia wytrzymało bolesną operację. Marszałek Gérard, Jeneral Gourgaudi i P. Baude, naprzemian znajdują się przy łóżku chorego. Księże Orleański i Minister Wojny dowiadywali się wczora kilka razy o zdrowiu Jenerała.

— *Constitutionnel* zaprzecza wiadomości, że P. Dupin zamierza być na koronacji w Londynie.

— W kościele Wniebowstąpienia czynią się przygotowania do żałobnego nabożeństwa, mającego się odbyć w przyszły wtorek po Księciu Talleyrandzie.

— Rozumieją, że Jeneral Sebastiani, z przyczyny śmierci Księcia Talleyranda, spowodowanym zostanie do zastrzymania się w Paryżu, dla tego nie będzie się znajdował na koronacji w Londynie.

22-go Мая.

Король утвердилъ 14-го с. м. уставъ общества, учредившагося для постройки желѣзной дороги между Страсбургомъ и Базелемъ.

— Правительство обнародовало слѣдующую телеграф. депешу: „*Tulon 16 Maja.* (Алжиръ 12 ч. с. м.) Marszałek Valée kъ Военному Министру. Въ Алжирской области господствуетъ всеобщее спокойствие. Колонія наша въ Белидѣ устроивается. Арабы, не только не тревожатъ насъ, но даже доставляютъ намъ жизненные припасы. Постройка укреплений производится успешно и черезъ нѣсколько дней будетъ окончена. Поколѣніе Beni-Salahъ признало власть нашу. Гадіюки прѣѣзжаютъ на наши базары, а Арабы, скрывшись въ горы, возвращаются въ свои дуары. Прочность предпринимаемыхъ нами учрежденій и укреплений разрѣшила всѣ недоумѣнія. (O.G.C.P.)

25-go Мая

Г. Тьерь съ супругою представлялся вчера Королю.

— Вчера происходило торжественное погребеніе Князя Таллейрана. Стеченіе публики было чрезвычайно велико. Находились при семъ многіе члены Палаты Перовъ и Палаты Депутатовъ института, дипломатического корпуса, а также Министры внутреннихъ дѣлъ и народного просвѣщенія. По отпѣти траурного молебствія тѣло поставлено будетъ въ подвалы до тѣхъ поръ, пока не сдѣлаютъ нужныхъ приготовлений для перевезенія останковъ Князя въ Валансе.

— *Gazette de France* уведомляетъ изъ Ст. Жана де Люцъ отъ 17 Мая, что Донъ-Карлосъ 14 Мая еще былъ въ Эсталль и наименовалъ коммиссію состоящую изъ четырехъ членовъ, для разсмотрѣнія бумагъ Наварской юнты. Президентомъ сїй коммиссіи назначенъ Донъ Жуанъ Эшеверріа.

— Пишутъ съ Наварскихъ гравицъ отъ 18 Мая: „И въ Гипускоа все болѣе обнаруживается неудовольствіе противу Охалатеросъ (Кастильскіе приверженцы Донъ-Карлоса). 10-го ч. жители Бергары возстали противу Охалатероса и принудили ихъ, оставить городъ. 16-го ч. взбунтовались второй и восьмый батальоны изъ Гипускоа въ Виллабонѣ съ возгласомъ: „Смерть Охалатеросамъ! Мы не хотимъ, чтобы Кастильцы повелѣвали Бискайцамъ!” Хотя потомъ вскорѣ и прибылъ Истуриса съ 6 компаніями въ Виллабону и прекратилъ бунтъ, но не смѣлъ наказать ни одного солдата. Подобное случилось въ Аспенгѣи и Асконтѣ.”

24-go Мая.

Въ будущій понедѣльникъ, данъ здѣсь будетъ большой концертъ, отъ коего доходъ предназначенъ на учреждаемый въ Залцбургѣ монументъ Моцарту.

— Оставленное имущество Князя Таллейрана простирается отъ 8 до 10 мил. фран.

— Правительство объявило сегодня слѣдующую телегр. депешу изъ Байонны отъ 20 Мая: „Донъ-Карлосъ оставилъ 19-го ч. Эсталлу и отправился въ Гипускоа. Въ тогъ же день Леонъ сдѣлалъ рекогносцировку до Огейи и отступилъ въ Леринъ. Изъ Мадрида до 19-го ч. не получено ничего важнаго.”

— *Constitutionnel* уведомляетъ изъ Логроно отъ 17 Мая: „Эспарtero получилъ изъ Мадрида рѣшительный приказъ, не нападать на Эсталлу, а также ему запрещено принимать предложенія приверженцевъ Мунагорри. Вероятно опасаются въ Мадридѣ, чтобы солдаты не перенесли республиканскихъ идей Бискайцевъ. Ораа старается собрать дивизіи Борго, Ногераса и Сантосъ Мигуэля, и съ сими соединенными силами, которыхъ полагаютъ до 18,000 чел., напасть на Кантавіехъ. Кабрера, даже съ остатками корпуса Базиліо и Негри имѣютъ только подъ командою 3,000 чел.”

— *Indicateur de Bordeaux* доносить слѣдующее изъ Каталоніи: „Генераль Перрике, который имѣлъ порученіе отъ Генерала Себастіана, выѣхать Карлистовъ изъ Ла Конкѣ, возвратился изъ своей экспедиціи. Карлисты подъ командою Росъ де Эролесъ и Контасое, немедленно разстрѣляны. Аббать Сорри, одинъ изъ нихъ предводителей раненъ и пять агентовъ Д. Карлоса, взятыхъ въ пленъ разстрѣляны. Побѣги между Карлистами въ Каталоніи значительно увеличиваются. Корпусъ Ген. Себастіана состоитъ изъ 4,000 чел. и 12 Мая завладѣлъ долинами Касдусъ. Аненъ, Лабурза, Эскалу и Стерри.”

— *Temps* уведомляетъ, что Ахметъ Фети Паши, выѣхалъ изъ Константиноополя, чтобы въ качествѣ Чрезвычайного Посланника присутствовать при коронаціи Авглійской Королевы, и по окончаніи сихъ празднествъ прибудеть въ Парижъ въ качествѣ Турецкаго Посланника.

— Сегодня отправлены отсюда телегр. депеши въ Тулонъ, въ слѣдствіе коихъ нѣсколько кораблей не-

Dnia 22-go.

Król rozporządzeniemъ swoimъ z dnia 14 b. m. za- twierdził ostatecznie towarzystwo, mające na celu wybudowanie kolei żelaznej, między Strażburgiem a Bazyleą.

— Rząd og³osił nastêpuj¹c¹ telegraficzn¹ wiadomoœ: „*Tulon, 16 Maja.* (Algier 12 t. m.) Marszałek Valée, do Ministra Wojny. Algierska prowincja jest ciągle spokoja- na. Nasza osada w Belidzie utwierdza się. Arabowie nie mieszają nam spokojoñ, ale owszem opatrują w żywioł. Roboty około szanców już tak daleko posunięte zostały, że chronią całe nasze wojsko, i za dni kilka zupełnie będą ukończone. Pokolenie Beni-Salah poddało się zupełnie. Hadiuci zwiedzają nasze targi, a Arabowie, którzy dawno opuścili równiny, zwracają teraz do swych pokoleń. Nasze urządzienia, trwałe i obronne, położyły koniec wszelkim niepewnoœiom. (G.R.K.P.)

Dnia 25.

P. Thiers z małżonką przyjmowani byli wezora przez Króla.

— Wezora odby³o się uroczyste pogrzebienie zwłok Xięcia Talleyranda. Zgromadzenie publicznoœi było bardzo liczne. By³o tak¿ wielu członków Izby Parów i Izby Deputowanych, Instytutu, ciast Dyplomatycznego, równie¿ Ministrowie Spraw Wewnętrznych i O¶wiecenia publicznego. Po odprawieniu w kościele na bo¿enstwa żałobnego, cia³o zosta³o w sklepie, gdzie dopóty pozosta³e, nim się nie poczyni³a potrzebna przygotowania do przewiezienia zwłok Xięcia do Valençay.

— *Gazette de France* donosi z St. Jean de Luz pod 17 Maja, że Don Karlos d. 14 Maja by³ jeszcze w Estelli, i mianowa³ komisj¹, sk³adaj¹c¹ siê ze czterech członków, dla rozpatrzenia papierów Junty Nawaryjskiej. Prezydentem tej Komisji ma byd¿ Don Juan Echeverria.

— Donoszą od granic Nawarskich pod 18 Maja: „W Guipuzcoa coraz wiêksza okazywa³a siê niechêc prze- ciwko Ojalaterosom (Kastylijskim stronnikom Don Karlosa). D. 10 mieszkańców Bergara o¶wiadczyli siê prze- ciwko Ojalaterosom i zmusili ich do opuszczenia miasta. D. 16 podnieśli bunt drugi i ósmy bataliony z Guipuz- coa w Villabona pod okrzykiem: „Smierć Ojalaterosom! Niechecmy, a¿eby Kastylijscykowie roznazywali Biskajczykow!” przyby³ w prawdziwe wkrótce potem Istariz z sześci¹ kompaniami do Villabona i uśmierzy³ pow- stanie, lecz nieodwa¿y³ siê żadnego ukarać żołnierza. Po- dobny wypadek zaszed³ w Azpeitia i Azcoitia.”

Dnia 27.

W przysz³y poniedzi³ek bedzie tu wielki koncert, z którego dochód przeznaczony na buduj¹cy siê w Salzburgu monument dla Mozarta.

— Pozosta³y majątek Xięcia Talleyranda ma wynosić od 8 do 10 mill. frank.

— Rząd og³osił dzisiaj nastêpuj¹c¹ depeszę telegr. z Bayonny pod 20 Maja: „Don Karlos d. 19 opuści³ Estelle, udając siê do Guipuzcoa. Tego dnia Leon przed- siêwziął rozpoznanie do Oteiza i cofna³ siê do Lerin. Z Madrytu do d. 19 nie otrzymano nic wa¿nego.

— W *Constitutionnel* czytamy z Logroño pod 17 Maja: „Espartero otrzyma³ z Madrytu stanowczy roz- kaz, nie uderzać na Estelle, równie¿ zabroniono mu przyjmować przełożenia stronników Muñagorrego. W Madrycie lekka³a siê, bezwątpliwe, a¿eby siê żołnierze nie zarażali republikañskimi wyobrażeniami Biskajczy- ków. Oraa zjmuje siê ściagniemiem do siebie dywizyj Borgo, Noguerasa i Santos Miguela, szeby z temi po- łączonemi si³ami, które podaj¹ na 18,000 ludzi, uderzyć na Cantavieja. Cabrera, ma miec pod sob¹, nawet z o- statkami korpusu Basilio i Negri tylko 3,000 ludzi.

— *Indicateur de Bordeaux* donosi z Katalonii co nastêpuje: „Kapitan Perriquet, który mia³ polecenie od Jeneiela Sebastiana, wypędzić Karolistów z La Conque, powróci³ ze swej wypyawy. Karolisi, dowodzeni przez Ros d'Eroles i Contassé, byli natychmiast zniesieni. Xiadz Serry, jeden z ich dowódców, raniony, a piêciu agentów Don Karlosa, który siê dostali do niewoli, natychmiast rozstrzelani. Zbiegowstwo po- mijdzy Karolistami w Katalonii, powiększa siê. Kor- pus Jeneral, Sebastian sk³ada siê ze 4,000 ludzi i od 12 Maja jest w posiadaniu dolin Casdous, Anen, Labursi, Escalou i Sterry.”

— *Temps* donosi, że Achmed Fethi-Basza opuści³ Konstantynopol, udając siê w charakterze posła nadzwyczajnego na koronacyj do Anglii i po skoñczeniu tej uroczystoœi, przyb³edzie, jako Poseł Turecki, do Pa- ryża.

— Wezora wys³ano ztąd depeszę telegraficzn¹ do Tulonu, skutkiem ktorej, kilka okrœtów natychmiast wy-

(2)

медленно поплыло въ море. Полагаютъ, что отправление конвоя назначенаго Донъ-Карлосу, было поводомъ къ таковому поведѣнію.

26-го Мая.

Маршалъ Султъ нанялъ гостинницу въ Лондонѣ на два мѣсяца за 1,500 гиней (10,500 Рейхст.)

— Англійскій кабинетный курьеръ Браунъ, вчера вечеромъ прибыль сюда съ депешами касающимися Белгійскихъ дѣлъ, которая считаются очень важными. Этотъ же курьеръ сегодня утромъ опять выѣхалъ отсюда въ Брюссель. (A.P.S.Z.)

Англія.

Лондонъ, 19-го Мая.

Вчера былъ большой концертъ въ новомъ Королевскомъ дворцѣ, на который были приглашены: Королевская фамилія, иностранные Посланники съ супругами и дворянство. Гг. Рубини, Лаблашъ и Тамбурини, и Гж. Гризи и Персіани, пѣли аріи изъ оперы: Доницети, Меркаданте, Коста, Россини, Белліни и Моцарта. Коста акомпанировалъ имъ на фортепіано.

— 15-го у. с. м. супруга Герцога Капуанскаго разрѣшилась отъ бремени дочерью, которая наречена Пенелопою Бурбонъ изъ Капуи.

— Сегодня, въ засѣданіи Нижняго Парламента, Министръ финансовъ внесъ проектъ бюджета, который послѣ некоторыхъ пренѣй былъ принятъ. Послѣ того Палата слушала отчетъ о государственныхъ доходахъ минувшаго года, изъ коего видно, что недопомка простирается до 2,532,000 ф. ст. Ожидаемые въ сѣмь году доходы составляютъ 47,250,000 ф. ст., а расходы будуть простираться до 47,479,000, изъ чего слѣдуетъ, что расходы превзойдутъ доходъ болѣе нежели 200,000 ф. ст.

— Здѣшніе журналы опять повторяютъ извѣстіе, что Герцогъ Немурскій въ концѣ будущаго мѣсяца прибудетъ сюда съ значительной свитою и присутствовать будетъ при коронації. (A.P.S.Z.)

Белгія.

Брюссель, 18-го Мая.

Сенатъ по предложенію Генер. Аансембурга, постановилъ поднести Королю адресъ съ просьбою, чтобы приступая вторично къ заключенію условій съ Голландіею, утвердилъ за Белгію Лимбургское и Люксембургское Княжества, которыхъ такъ тѣсно связыны съ существованіемъ Белгіи, что не должны быть отдѣлены отъ оной. (O. Г. Ц. II.)

Испанія.

Мадридъ, 9-го Мая.

Слѣдующія извѣстія получены съ Испанскихъ границъ.— Въ главной квартирѣ Д. Карлоса произошло всеобщее возмущеніе. Инфантъ Д. Себастіанъ, Ген. Виллареаль и многіе изъ Карлистскихъ военачальниковъ, осужденныхъ на изгнаніе или арестованыхъ, принудили Д. Карлоса измѣнить составъ Министерства. Говорятъ, что Ген. Виллареаль назначенъ военнымъ Министромъ, а Инфантъ Д. Себастіанъ главноначальствующимъ войсками. Всѣ прежніе Министры арестованы.— Нажіе чины, съ оружіемъ въ рукахъ требуютъ выдачи слѣдующаго имъ жалованья. Офицеры не хотятъ служить подъ начальствомъ Ген. Герге, и часто раздаются крики: *Да здравствуетъ Мунагорри!*

— Кажется, что Карлистские Генералы всѣ ищутъ убѣжища въ Нижней Арагоніи. Баз. Гарсіа, послѣ пораженія его отряда подъ Бехаромъ, собралъ до 1,600 чл. и проселочными дорогами пошелъ съ ними въ Мединацели. Генераль Пардинасъ не престаетъ его преслѣдоватъ, и 6-го ч. с. м. былъ уже съ своимъ отрядомъ въ окрестностяхъ Ла Граніи. Въ Бахарѣ захватиль онъ казну Карлистовъ, состоявшую изъ 20,000 піастровъ. Гр. Негри соединился съ Мерино, у которого было отъ 180 до 200 всадниковъ и вмѣстѣ съ нимъ выступиль въ Арагонію. По сю сторону Эбро, Кабрера есть единственнымъ, но за то опаснымъ непріятелемъ Правительства. 2-го числа сего м. подошелъ онъ къ Алѣканицу съ 4 баталіонами пѣхоты, малымъ отрядомъ конницы и 7-ю орудіями и началъ осаду города. За нѣсколько предъ тѣмъ, гарнизонъ крѣпости Самперъ покорилъ ему безъ сопротивленія. (O. Г. Ц. II.)

Съ 1-го числа наступающ. мѣсяца Іюля, начинается подписка на 2-ю половину текущаго года. Цѣна съ пересылкою по почтѣ 5 р. 50 к. сер., безъ почты 4 р. 50 к. сер. Такоже съ 1-го Іюля начинается подписка на 3-ю Четверть сего года для жителей Вильны. Цѣна 2 р. 25 к. серебр.

płynęło na morze. Rozumieja, że wiadomość o wysłaniu pewnego prowadzonego dla Don Carlosa transportu, była powodem do wydania tego rozkazu.

Dnia 26.

Marszałek Soult najął hotel w Londynie nadwa miesiące za 1,500 guineow (10,500 talarów).

— Angielski goniec gabinetowy Brown, wczora wieczorem z depeszami, tyczącemi się spraw Belgickich, które poczytuja za bardzo ważne, tu przybył. Tenże goniec dzisiaj rano wyjechał zat d do Bruxelli. (A.P.S.Z.)

Англія.

Londyn, dnia 19-go Maja.

Wczora był świetny u Królowej koncert, w nowym pałacu, na który zaproszeni byli członkowie Królewskiej rodzin, zagraniczni Posłowie z małżonkami i wiele osób z wyższej i niższej szlachty. Śpiewano na koncercie wyjątki z oper: Donizettego, Mercadante, Costa, Rossiniego, Belliniego i Mozarta. Wykonywali te śpiewy PP. Rübini, Lablache i Tamburini, oraz panie Grizi i Persiani. Costa towarzyszył im na fortepianie.

— Małżonka Xięcia Kapuji rozwiązana została córką, w dniu 15 b. m. Na chrzcie dano nowonarodzonej imię: Penelopa Bourbon z Kapui.

— Na dzisiejszym posiedzeniu Izby Niższej, Kanclerz Skarbu wniosł projekt do budżetu, który po żywych sporach w prawo zamieniony został; następnie odczytał sprawozdanie z dochodów krajowych w roku upływowym; z tego okazało się, że niedobór wynosił 2,532,000 funt. szter., spodziewany b. r. przychod ma dój c do 47,250,000, roczny zaś do 47,479,000 funt., oznacza si  zatem niedoboru więcej, ni  200,000 funt. (G.R.K.P.)

— Dzienniki tutejsze zawierają teraz znów wiadomość, że Xięże Nemours ku koncowi przyszlego miesiąca ze znacznym orszakiem tu przybędzie, i znajdować się ma na koronacji.

Belgia.

Bruxella, 18 Maja.

Senat, na wniosek Hr. Ansemberg uchwalił adres do Króla, w którym uprasza go, aby przy powtórнем rozpoczęciu układów z Hollandią, zabezpieczył Belgii posiadanie trwałe prowincji Limburga i Luxemburga, które zrosły się z tym krajem, bez gwałtownego wstrząśnienia od niego oderwane byd y nie mogły. (G.R.K.P.)

Hiszpania.

Madryt, 9-go Maja.

Donoszą od granic Hiszpańskich, co następuje: W głównej kwatery Don-Carlosa wybuchło formalne powstanie. Infant D. Sebastian, Jen. Villareal, tużdej wielu innych Dowództw Karolistowskich, częścią na wygnanie skazanych, częścią aresztowanych, zniewolili D. Carlosa do utworzenia nowego Ministerstwa. Jen. Villareal miał byd  mianowany Ministrem Wojny, a Infant D. Sebastian naczelnym wodzem ca ego wojska Karolistow. Dotychczasowi Ministrowie wszyscy zostali aresztowani. Zołnierze, z bronią w ręku, domagają si  wypłaty zaledwiego żo du. Oficerowie wzbraniają si  słu y  pod Jen. Guergue; a odg os: Niech żyje Muñagorri! często słyszeć si  daje.

— Zdaje si , że Niższa Arragonia jest miejscem schronienia, do którego udają si  Jen. Karlistowscy. Bazilio Garcia, po odniesionej klęsce pod Bejar, zgromadził 1,000 ludzi i z tymi udał si  boczną drogą do Medina-Celi; Jen. Pardi a ściga go ciągle, i ju  6 b. m. znajdował si  w okolicy la Graj a. Jego żo nierze zdobyli w Bajar kasse Karlistowską zawierającą 20,000 piastrow. Hr. Negri z czytał si  z ksi dem Merino m aj cym 180 do 200 je dzów i z nim udał si  w pochod do Arragonii. Z tej strony Ebro Cabrera jest jedynym, lecz najniebezpieczniejszym nieprzyjacielem, z którym nasz Rząd walczy  musi. W dniu 2 b. m. podsta i  pod Alcaniz, na czele czterech batalionow, nieco jazdy i siedmiu dzia  i natychmiast zaczął to miasto obla ac. Poprzednio osada twierdzy Samper podda a mu si  bez wystrzału. (G.R.K.P.)

Od dnia 1-go nastepuj cego miesiąca Lipca,aczyna si  prenumerata na 2-gie półrocze bieżącego roku. Cena zwyczajna z poczt  5 rub. 50 kop., bez poczty 4 rub. 50 kop. srebrem. Równie  od 1-go Lipcaaczyna si  prenumerata na 3-ci kwarta  te azn. r. na miejscu w Wilnie — Cena rub. sr. 2 kop. 25.